

større, end disse Folk kunne bære i Forhold til den betydelige Beskyttelse, man nu søger at give, thi de 100,000 Rd., som det ærede Medlem nys omtalte, skulle anvendes paa at skabe en hidtil ukendt Beskyttelse, nemlig Diger af 12 Fods Højde, idet man vil gaa til en større Højde end tidligere projekteret, hvad der alene koster 39,000 Rd. — saa skal jeg i den Henseende bemærke, uden at jeg for Næsten i dette Dieblis tør udtale mig videre derom, at den endelige Repartition endnu ikke er foretagen. Naar man taler om, at Byrden er 25 Rd. pr. Tønde Hartkorn aarlig i 28 Aar, er dette ganske vist meget; men for rettelig at kunne dømmene derom, maa man vide, hvor meget Hartkorn der hvieler paa en Gaard, som saaledes kommer til at betale 25 Rd. pr. Tønde Hartkorn. Forudsat nemlig, at en Gaard paa 100 Tønder Land kun har 4 Tønder Hartkorn, hvilket slet ikke er noget Ualmindeligt — om det er Tilfældet der paa Egnen, kan jeg ikke sige for vist; men der paa vises mange Steder, hvor der er Gaarde paa 100 Tønder Land med et meget ringe Hartkorn — er det at nævne 25 Rd. pr. Tønde Hartkorn ikke noget sandt Udtryk eller nogen paalidelig Maalestok for, hvorvidt de Byrder, Eendommene komme til at bære, ere for store eller ikke. Seg vil naturligvis ikke betage det ærede Medlem eller hans Lidelsessfæller Gaabet om at se Forholdet jævnet paa en fyldestgørende Maade; men jeg vil paa den anden Side tage en Reservation overfor Bestræbelser, der gaa i Retning af at føre den større Del af Byrden over paa Statskassen.

Clausager: Seg ønsker blot at gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til den Skrivelse fra Entreprenuererne for de vest- og syd-jydskke Baner, der er bleven omdelt til Thingets Medlemmer. Man kan naturligvis ikke være blind for, at ikke saa Vanfæligheder have stillet sig i Veien for Arbejdets Udførelse; men der er maaske dog ogsaa nogen Skyld tilstede hos Entreprenuererne selv, idet de have ladet vel megen Tid af forrige Forsummer hengaa, og navnlig ikke i Tide have faaet paabegyndt de større og vanskelige Broarbejder. Skjøndt den allervæsentligste Del af Materialet dertil var leveret sidste Foraar, blev Arbeidet dog først begyndt henimod Slutningen af Sommeren, da det vaade Veir indtraf. Var det blevet paabegyndt tidligere, vilde Arbeidet ganske vist nu have været langt mere fremmet, ja maaske saaledes fremmet, at man ikke havde behøvet at tale om Udsættelse af Tidsfristen. Hvad der især har forbausset Beboerne en Del, er, at der nu er blevet Tale om at udsætte Fuldendelsen af Strækningen mellem Ringstjåbing og Varde endog til hen imod Sommeren 1875. Man faaer nu rigtig nok ganske vist den Meddelelse i Entreprenuerernes Skrivelse, at de sikkert formene at kunne blive fær-

dige med Anlægget til Udgangen af indeværende Aar, og dertil kan man for saa vidt ikke sige Noget, som en saadan Udsættelse jo betingelsesvis er dem indrømmet i Kontrakten. Kan Arbeidet blive færdigt til den Tid, og det antager jeg efter den høitærede Ministers Udtalelse, vil dette vistnok for en Del berolige Befolkningen, og jeg vil derfor kun udtale det Haab og rette den Hensigt til den høitærede Minister, at det, saa vidt muligt, ogsaa maa blive paaset, at Entreprenuererne gjøre Arbeidet færdigt, i alt Fald til den sidstnævnte Tid. Seg tror heller ikke, at dette vil være vanskeligt, da dog den betydeligste Del af Jordarbejderne er fuldført, og det Samme gjælder om en Del af de større Broer.

Ordføreren: Der kunde være flere Enkeltheder at komme ind paa, naar det overhovedet skulde være Opgaven at undersøge, hvor vidt der kan tillægges de omtalte Hindringer den Betydning, som der er tillagt dem i den vedkommende Skrivelse; men ligesaa rigtigt som det kan være af det ærede Medlem, som personlig kjender Forholdene, at fremhæve saadanne Enkeltheder, ligesaa vanskeligt og formentlig urigtigt vilde det være, om Udvalget paa Sagens nuværende Standpunkt kom ind paa den Vej, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Luzen) syntes, at man var nødt til at komme ind paa, hvis man vilde fastholde det andet Punktum i Hvertallets Udtalelser. Dette er ikke rigtigt; thi det ærede Medlem har læst feil. Han har læst vor Udtalelse, som om der stod, at det maatte ligge i Entreprenuerernes Magt at overvinde disse Hindringer; men det staar der ikke. Der staar, at det maa være Entreprenuerernes Forpligtelse at søge at overvinde saadanne Hindringer; det er For skjellen. Det forekommer mig, at der i det Hele saavel fra det ærede Mindretals Side som ogsaa tilbøls fra den høitagtede Ministers Side tales i en Tone om Overholdelse af Kontrakten, som man — jeg indrømmer det — er vant til efter den Maade, hvorpaa man i det Hele omgaaes Kontrakter, der ere afsluttede med Staten, hvad enten de angaa Færdiggjørelse af Maskiner eller Udførelse af Broer eller Anlæg af Havne og Jernbaner. Man er saa vant til at tage det „efter Læilighed“ og faae det udført, som det kan komme; men jeg mener rigtig nok, at der er noget Demoraliserende i at tage det for let, om man skal udføre sin Kontrakt eller ikke, og det forekommer mig, at de Herrer af Mindretallet gjøre dette. Seg skal gjentage, at jeg har hørt flere Meddelelser, dels om Underentreprenuerernes Stilling til Entreprenuererne og dels om de Ulemper, Underentreprenuererne havde ved at faae de Betingelser opfyldte, under hvilke de skulde have fuldført deres Arbejde, Meddelelser, som kunde svække noget Indtrykket af Entreprenuerernes Skrivelse. Seg skal imidlertid aldeles ikke